

แถลงการณ์ สำหรับเผยแพร่ทันที

ประเทศไทย: คดีค้ำมนุษย์ถูกขัดขวาง หัวหน้าพนักงานสอบสวนต้องช้อนตัว

รัฐบาลไทยควรรื้อฟื้นการสอบสวนคดีการค้ำมนุษย์ชาวโรฮิงญาและชาวบังคลาเทศ

(กรรพ. 9 ธันวาคม 2558) หัวหน้าพนักงานสอบสวนและพยานสำคัญในคดีค้ำมนุษย์ครั้งใหญ่ ซึ่งเกี่ยวข้องกับผู้กระทำความผิดจำนวนมากในไทย ต้องหลบหนีออกนอกประเทศภายหลังจากถูกขู่ฆ่า องค์กรฟอร์ติฟายไรท์ กล่าวในวันนี้ เนื่องจากมีข้อกล่าวหาว่าเจ้าหน้าที่ระดับสูงของรัฐบาลสั่งให้ยุติการสอบสวน ภายหลังจากการจับกุมเจ้าหน้าที่ระดับสูงจำนวนมาก

พล.ต.ต. ปวีณ พงศ์สิรินทร์ รองผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค 8

หัวหน้าพนักงานสอบสวนพร้อมทั้งพนักงานอัยการร่วมกันเปิดโปงขบวนการค้ำมนุษย์ ส่งผลให้มีการจับกุมผู้ต้องสงสัย 91 คนในปี 2558 เขาแจ้งต่อองค์กรฟอร์ติฟายไรท์ว่า เขาถูกคุกคามเอาชีวิต และในปัจจุบันต้องหลบซ่อนตัว

ในการฟ้องคดีนี้มีชื่อ พล.ต.ต. ปวีณเป็นพยานปากสำคัญ

ที่จะขึ้นให้การเอาผิดพนักงานเจ้าหน้าที่และผู้ต้องหาที่เป็นพลเรือนในคดีอาญาที่เกี่ยวข้องกับการค้ำมนุษย์ที่กระทำต่อชาวโรฮิงญามุสลิมกว่า 100 คน ซึ่งส่วนใหญ่มาจากพม่าและบังคลาเทศ เจ้าหน้าที่ที่ถูกกล่าวหาว่าทั้งข้าราชการจากกองทัพบก กองทัพเรือ ตำรวจ และกองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในประเทศซึ่งเป็นหน่วยงานภายใต้สำนักนายกรัฐมนตรี และดูแลงานด้านความมั่นคงภายในประเทศ รวมทั้งเจ้าหน้าที่ปกครองในท้องถิ่น นายกองกิจการบริหารส่วนตำบล และเจ้าหน้าที่อำเภอ

“การไต่สวนคดีนี้เป็นบททดสอบพันธกิจของไทยในการยุติการค้ำมนุษย์ และมีแนวโน้มที่ดูไม่ดีเท่าไร” เอมี สมิธ (Amy Smith) ผู้อำนวยการบริหารองค์กรฟอร์ติฟายไรท์กล่าว “พล.ต.ต.

ปวีณและพนักงานสอบสวนควรได้รับการสนับสนุนในการแก้ปัญหาการค้ำมนุษย์ในไทย ไม่ใช่ถูกบังคับให้ต้องหลบซ่อนตัว”

พล.ต.ต. ปวีณแจ้งกับองค์กรฟอร์ติฟายไรท์ว่า ชีวิตเขาตกอยู่ในอันตรายอย่างมาก และระบุว่าที่ผ่านมาเจ้าหน้าที่ระดับสูงของรัฐบาลพยายามขัดขวางและหาทางยุติการสอบสวน เพื่อคัดค้านไม่ให้มีการเปิดโปงว่ายังมีเจ้าหน้าที่ระดับสูงกว่านั้นเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดหรือมีส่วนสนับสนุน

“เดิมเรามีแผนการสอบสวนแหล่งที่มาของเงินทุน เพื่อให้ได้หลักฐานที่สมบูรณ์มากขึ้นจากหลักฐานที่เรามีอยู่”

พล.ต.ต. ปวีณกล่าวกับองค์กรฟอร์ติฟายไรท์ “ถ้าเราสามารถสอบสวนคดีนี้ต่อไป ผมเชื่อว่าจะพบความเชื่อมโยงมากขึ้นระหว่างเจ้าหน้าที่ระดับสูงกับการค้ำมนุษย์”

มีการกล่าวหาว่ารัฐบาลไทยไม่ให้การสนับสนุนด้านงบประมาณที่จำเป็นต่อการสอบสวน เจ้าหน้าที่ระดับสูงของรัฐบาลมักจะเตือนพนักงานสอบสวนให้ยุติการสอบสวนเจ้าหน้าที่ทหาร ทั้งยังเลื่อนขึ้นเจ้าหน้าที่ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดให้มีตำแหน่งงานสูงขึ้น

ในขณะที่ลดตำแหน่งพนักงานสอบสวนซึ่งทำหน้าที่ของตนอย่างมีประสิทธิภาพ

ปัจจุบันมีผู้ต้องหาที่ถูกออกหมายจับและยังหลบหนีอยู่กว่า 60 คน

“ยังคงมีเจ้าหน้าที่ของไทยจำนวนมากที่ทำงานด้วยความซื่อตรง และต้องการนำตัวผู้ค้ำมนุษย์มาลงโทษตามกฎหมาย แต่พวกเขาถูกขัดขวาง” เอมี สมิทกล่าว “จนกว่ารัฐบาลไทยจะให้การสนับสนุนอย่างเต็มที่ต่อการสอบสวนความผิดของเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนร่วมในการค้ำมนุษย์ การดำเนินงานที่ผ่านมาจะกลายเป็นแค่การแสดงฉากหนึ่งเท่านั้นเอง”

เจ้าหน้าที่ตำรวจอีกรายหนึ่งซึ่งมีส่วนร่วมในการสอบสวนกล่าวกับองค์กรฟอร์ติฟายไรท์ว่า ผู้มีอิทธิพล นักการเมือง และเจ้าหน้าที่ทหารและตำรวจ “ใช้อำนาจของตนเพื่อขัดขวางการสอบสวน” ในหลายรูปแบบ มีทั้งการข่มขู่พนักงานสอบสวนและพยานในคดี

ที่ผ่านมามีการแจ้งข้อหาอาญาอย่างน้อยสองคดีต่อผู้ค้ำมนุษย์ซึ่งถูกกล่าวหาว่าข่มขู่พยาน

พล.ต.อ.จักรทิพย์ ชัยจินดา ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติสั่งการให้ย้ายพล.ต.ต.

ปวิณ ไปดำรงตำแหน่งเป็นรองผู้บัญชาการศูนย์ปฏิบัติการตำรวจจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศปก.จชต.)

ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีความขัดแย้งและอยู่ภายใต้อำนาจควบคุมของกองทัพไทย และยังเป็นฐานที่มั่นของกลุ่มผู้ค้ำมนุษย์

ในวันที่ 5 พฤศจิกายน 2558 พล.ต.ต. ปวิณ ได้ลาออกจากราชการ

เนื่องจากความกังวลด้านความปลอดภัยขั้นร้ายแรง

“การสอบสวนของตำรวจในคดีการค้ำมนุษย์ กลายเป็นการขัดขวางผลประโยชน์ทางธุรกิจของ (ข้าราชการและผู้มีสายสัมพันธ์ทางการเมือง) ในภาคใต้ พวกเขา (สั่งย้าย) ครั้งนี้เพื่อทำให้เกิดปัญหาให้กับผม” พล.ต.ต. ปวิณกล่าวกับองค์กรฟอร์ติฟายไรท์ “ในสามจังหวัดภาคใต้ มีตำรวจหลายนายที่ถูกสังหาร ผมไม่ได้ต้องการเป็นแบบนั้น”

การไต่สวนคดีได้เริ่มขึ้นในวันที่ 10 พฤศจิกายน 2558 ที่ศาลอาญารุงเทพฯ ปัจจุบันมีจำเลย 91

คนประกอบด้วยบุคคลที่มีสัญชาติไทย พม่า และบังคลาเทศ

ซึ่งถูกกล่าวหาว่ามีส่วนเกี่ยวข้องกับการลักลอบนำบุคคลจากพม่าและบังคลาเทศมาไทย

เพื่อักตัวไว้เรียกค่าไถ่ในสภาพที่เลวร้าย และยังให้การช่วยเหลือเพื่อให้บุคคลเดินทางต่อไปยังมาเลเซีย

พวกเขาเป็นจำเลยตามข้อหาละเมิดพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. 2556 พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์ พ.ศ. 2551 พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522

พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490

และประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งมีโทษสูงสุดตั้งแต่การประหารชีวิตหรือจำคุกตลอดชีวิต

จากพยานหลักฐานที่พนักงานสอบสวนไทยรวบรวม

เชื่อว่าเจ้าหน้าที่ทหารได้รับค่าตอบแทนเป็นเงินหลายล้านเหรียญสหรัฐจากขบวนการค้ำมนุษย์

ซึ่งถือเป็นเพียงเศษเสี้ยวของผลกำไรที่ขบวนการเหล่านี้ได้รับจากการค้ำมนุษย์

ในคำให้การต่อคณะกรรมการสิทธิการสภาผู้แทนราษฎรสหรัฐฯ ด้านกิจการต่างประเทศเมื่อเดือนเมษายน 2557

องค์กรฟอร์ติฟายไรท์กล่าวหาว่าการค้ำมนุษย์โดยนำเหยื่อจากพม่าและบังคลาเทศไปมาเลเซียผ่านไทย ทำให้เกิดรายได้กว่า 250 ล้านดอลลาร์สหรัฐนับจากปี 2555

ในรายงานประจำปีการค้ำมนุษย์ (Trafficking in Persons - TIP) ของกระทรวงการต่างประเทศสหรัฐฯ มีการจัดอันดับให้ไทยอยู่ที่ระดับ Tier-3

ซึ่งเป็นระดับต่ำสุดสำหรับประเทศที่ไม่สามารถฟ้องร้องดำเนินคดีอย่างเป็นทางการเป็นผลต่อผู้ค้ำมนุษย์

ไม่สามารถให้การคุ้มครองผู้เสียหายและป้องกันการค้ามนุษย์ได้ รายงานการค้ามนุษย์ฉบับต่อไปจะมีการเผยแพร่ในกลางปี 2559

ขบวนการอาชญากรรมข้ามชาติเป็นผู้ลักลอบนำตัวผู้ลักขโมยชาวโรฮิงญาจากพม่าและบังคลาเทศ รวมทั้งชาวบังคลาเทศหลายหมื่นคนเป็นอย่างน้อยผ่านประเทศไทยในช่วงหลายปีที่ผ่านมา พยานหลักฐานในคดีนี้ประกอบด้วยผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ชาวโรฮิงญาและบังคลาเทศจำนวน 80 คน และศพของบุคคลที่ไม่สามารถจำแนกความเป็นมาแต่ถูกฝังไว้บริเวณใกล้กับแคมป์ของกลุ่มค้ามนุษย์จำนวน 36 คน ซึ่งทางการไทยค้นพบและขุดขึ้นมาเมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม 2558

จากการรวบรวมปากคำของประจักษ์พยานและผู้เสียหายขององค์กรฟอร์ติไฟไรท์ในช่วงกว่าสองปีที่ผ่านมาชี้ว่า น่าจะมีหลุมศพจำนวนมากกว่านี้ในพื้นที่ของประเทศไทย

องค์กรฟอร์ติไฟไรท์เรียกร้องให้ทางการไทยหรือพื้นที่การสอบสวนการค้ามนุษย์ในไทยขึ้นมาใหม่ และจัดให้มีทรัพยากรอย่างเพียงพอเพื่อป้องกันการสอบสวนอย่างสมบูรณ์ อย่างเป็นอิสระและอย่างเป็นผล การคุ้มครองพนักงานสอบสวนและพยานจะเป็นตัวชี้วัดสำคัญของการดำเนินคดีนี้

“โอกาสที่จะเกิดความเป็นธรรมในคดีนี้ขึ้นอยู่กับการมีส่วนร่วมอย่างปลอดภัยของพยานและพนักงานสอบสวน” เอมี สมิธกล่าว “ถ้ารัฐบาลไทยต้องการยุติวงจรการลอบขโมยพันพิศซึ่งแพร่หลายในประเทศ ก็ควรสนับสนุนให้มีการสอบสวนต่อไปและประกันให้มีการคุ้มครองแก่บุคคลที่เกี่ยวข้องทั้งหมด”

สำหรับข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ

Amy Smith, Executive Director, +1.207.323.1698 (USA), amy.smith@fortifyrights.org, Twitter: @AmyAlexSmith, @fortifyrights

Matthew Smith, Executive Director, +1.202.503.8032 (USA), matthew.smith@fortifyrights.org; Twitter: @matthewsmith, @fortifyrights